

filokseri poškodovane trte preiskujejo in spoznajo. Kakor dosedanje preiskave kažejo, bo letos v Breškem okraju zopet več vinogradov po filokseri napadenih. Deželni poslanec gosp. Šnidaršič je popotna učitelja in učence prijazno sprejel.

* *Novo poskušnjo filoksero uničiti* so naredili uni mesec v Pušči v vinogradih barona Raucha. Sredstvo in stroj (mašino) aparata za uporabo tega sredstva sta, kakor Zagrebški „Gosp. List“ poroča, izumela zlatár Sodič in limar Samek v Koprivnici, katerih skrivnost je dozdej ta iznajdba. Vpričo mnogih izvedencev sta naredila poskušnjo z zagotovilom, da v kakih 20 dneh se bode pokazal izid one poskušnje. — Velika sreča bi bila, ako se zgodi, kar obetata možá, — al bojimo se, da ne bo nič.

Gospodarske izkušnje.

Da leseni koli v zemlji ne gnjijejo,

naj se jame, v katere pridejo koli, napolnijo z mešanico iz 2 delov premogovega pepela in 1 dela ugašenega apna. Tudi premogov pepel ali pa ugašeno apno samo varuje les gnjilobe. Kakor zgornje-avstrijski časnik poroča, rabijo to sredstvo v gornji Avstriji uže 30 let z najboljim vspehom.

Druga razstava pitane živine na Dunaji v prihodnjem letu.

Gosp. minister kmetijstva je razposlal vsem kmetijskim družbam pismo, v katerem jih nagovarja, naj delajo na to, da se živinorejci vseh dežel udeležijo te razstave s poslanjem svoje domače pitane živine. Ni se jim treba bati, če je živina lepa, da ne bi dobilo tudi njih blago priznanja in pa kupca. Ko se bode prihodnje leto po postavi meja v Galiciji in Bukovini zaprla in iz Rusije in Rumunije ne bodo vvažali goved, bodo tem več dobro rejene (pitane) živine na Dunaji potrebovali.

V to razstavo se jemljejo:

1. Pitana goveda vseh plemen, in sicer: teleta do 3 mesecev, — teleta čez 3 do 6 mesecev, — telice, krave in voli do 3 let, — voli nad 3 leta stari in biki.

2. Pitane ovce vseh plemen po 3 skupaj, in sicer: jagnjeta do 6 mesecev, — koštruni in ovce čez 6 do 18 mesecev, — koštruni in ovce nad 18 mesecev stari in še stareji ovni, koštruni in ovce.

3. Pitani prešiči vseh plemen, različne starosti in različnega spola.

4. Pitana perutnina vseh sort po vsaj 3 skupaj, živa, pa tudi zaklana in uže oskubljena.

Še natančnejša naznanila se dobivajo v pisarnicah kmetijskih družeb.

Kedor hoče kako živino razstaviti, oglasiti se mora vsaj do 1. marcija prihodnjega leta pri razstavnem odboru („Comité für die zweite Mastviehausstellung in Wien, I. Herrengasse 13“). Razstavniki, kateri hočejo kaj živine razstaviti, morajo jo prignati vsaj do 30. marcija 1882. l. na razstavni prostor (Central-Schlachtviehmarkt in St. Marx) in se tam izkazati s spričalom, da je živina naznanjena, katero se tudi dobi pri odboru in pa s predpisanim zdravstvenim potnim listom. Če se na razstavi kaka živina prodá, mora ondi ostati do konca razstave.

Prirodoslovne stvari.

Zopet dva za kranjsko favno nova polžka.

Pregovor pravi: „zbog samih dreves gozda ne vidiš“. Te besede bi smel marsikdo meni reči, kajti 7 let in še nekaj čez uže bivam na Šenturški gori in v tej lepi dôbi prehodil sem vse jarke in grabne tukajšnje okolice, preiskal sem in prebrskal vse kote in kraje, staknil marsikaj zanimivega, a tega, kar imam tako rekoč pred nosom, nisem zapazil; in to je eden tû navedenih dveh polžkov, ki se v domači vasi, kakih 30 korakov od župnijskega poslopja, poleg pota v ograji na mahu, odpadlem listji, kleščevji in dračji nahaja. Se ve da človek v domači vasi ne rije rad po ograji, ker brž mu je kak radovednež za petami nadlegovaje ga koj z vprašanjem: bo li to za kako „arcnijo“ itd., in če mu poveš resnico, si z glavo majaje natihoma misli, kako so vendar nekateri ljudje prismojeni, dase s takimi stvarmi pečajo.

Memo tega pa ta polžek, kolikor me dosihdobno preiskovanje uči, tudi ni tako razširjen, kakor bi človek pričakoval. Dobil sem ga do zdaj samo na tem, kakih 20 korakov dolgem prostoru; spred in zad ga zaman iščeš in tudi ne dobiš.

Oglejmo si zdaj nekoliko tega polžka, ki živi v družbi s svojim sorodnikom „Pupa pisilla“ imenovanim in pa še „Helix solaria“ in „Corycium minimum“.

Polževina (hišica) je valjasta, tumpasta z ozkim popkom, tenko-progasta, skorej gladka, svetla, prozorna, rujavorumena s 7 malo zbočenimi obvoji s precej globokim šivom; prvi trije polagoma rastoči, 5. in 6. nekoliko širja, a med seboj skoraj si enaka, zadnji pa dokaj viši in širji, skorej tretjino polževine obsegajoč. Ustje je polnojajčasto z ostrim robom, brezzobno. Dolgost polževine je 2.5 mm., širskost pa 1.2 mm.

Jako mala živalica je modrosiva, glava in hrbet temnejša, ob stranéh in podplatu svetlejša, okanositelja precej dolga, skoraj valjasta; brez tipalnic.

Temu polžku dal je Draparnaud ime „Pupa edentula“, Michaud pa „inornata“.

Pogledajmo zdaj še po drugem, še bolj ličnem polžku.

Med Šenturško goro in Sidrežem steguje se Doblški jarek, po katerem mala rojca, Doblca imenovana, šumlja. Ta jarek je za prirodoljuba v mnogem obziru jako zanimiv; zlasti se nahaja po njem v neogenih terciarnih nasadih veliko prav dobro ohranjenih okamljenih morskih polžev in školjk, nekaj listnih vtiskov in zobje morskega volka (Haifischzähne). Naj le memogredé opomnim, da sem jih tu in v bližnji okolici uže blizo 100 pasem (špecij) ali pa še več do zdaj nabral in še vedno kaj novega dobivam, in kakor hitro pozvem imena vseh, nameravam pozneji popisati to okolico ter njih imena razglasiti po „Novicah“, se ve, če mi bodo hotele kak predaljšek za to odločiti.*)

Ko neki popoludan zopet po tem jarku stopaje prirodoslovnih stvari iščem, naletim prav po naključji na polžka, ki se mi je na prvi pogled prav čisto nov dozdeval; čepel je na trohljivi palici, ki sem jo od tal vzdignil. Kedo zdaj popiše moje veselje! Od same radosti bi bil kmalu zaukal, vsaj bil sem na samotnem mestu in nihče ne bi bil slišal. Ko se ga nekoliko nagledam, smuknem ga varno v posebno steklenico, potem pa začnem prav marljivo brskati po mahu in prsti, iskaje še drugih in res! posrečilo se mi je, še troje drugih dobiti. Na istem mestu dobil sem isti dan še

*) Prav radi.